

Tárgytematika / Course Description Magyar építészettörténet

NGB_EV014_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Veöreös András

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A magyarországi történeti építészet (román kori, gótikus, reneszánsz, barokk, XIX. századi, korai modern és II. világháború utáni) emlékeinek megismerése korszakonként, épülettípusonként a legjellemzőbb alkotások bemutatásával.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Előzmények – honfoglalás előtti építészeti emlékek a Kárpát-medencében.
  - a. őskori emlékek
  - b. Pannonia épített öröksége
  - c. népvándorlás-kori emlékek
  - d. honfoglalás-kori emlékek
2. Román kori templomépítkezések
  - a. Királyi műhelyek, bencés, ciszterci, premontrei építkezések
  - b. Falusi templomok, kerek templomok
3. Gótikus templomépítészet
  - a. Királyi műhely, Buda, Kassa, Kolozsvár, Szászsebes
  - b. Szerzetesi építészet: ferences, domonkos, pálos
  - c. falusi templomok
4. Középkori világi építészet
  - a. várak: Buda, Csesznek, Sümeg, Diósgyőr, Léka, Szepesvár
  - b. városfalak: Sopron, Nagyszeben
  - c. polgárházak: Sopron, Buda
5. Reneszánsz és iszlám építészet
  - a. Bakócz-kápolna, felvidéki, erdélyi reneszánsz, várkastélyok, festett famennyezetek
  - b. török emlékek: Pécs, Buda, Eger, Siklós, Szigetvár
6. Barokk templomépítészet
  - a. püspöki: Kalocsa, Szombathely
  - b. szerzetesi építészet
  - c. falusi templomok
7. Barokk világi építészet
  - a. kastélyok
  - b. polgárházak
8. Klasszicista és romantikus építészet

- a. egyházi: Eger, Vác, Fót
  - b. világi: Szekszárd, Makó városháza, kastélyok, kúriák
9. Eklektikus építészet
- a. egyházi: Szt. István bazilika, Buda: ciszterci, Zalaegerszeg: ferences
  - b. világi: Pest: Nagykörút, Andrássy út, kastélyok
10. Szecesszió és modernizmus
- a. Marosvásárhely, Szabadka, Lechner Ödön, Kós Károly
  - b. CIAM, Árkay, Molnár Farkas, Lajta Béla
11. Magyar népi építészet
- a. tájegységi változatok, háztípusok, településtípusok
  - b. anyagok, szerkezetek
12. Műemlékvédelem Magyarországon
- a. purista helyreállítások
  - b. aktuális kérdések
13. Győr történeti épületeinek meglátogatása
14. zárthelyi

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév során egy zárthelyi van, pótlása a vizsgaidőszak első hetében.

Féléves feladat: Egy kiválasztott történeti épület bemutatása szabadkézi vázlatrajzok segítségével.

Beadási határidő: szorgalmi időszak utolsó hete

Pótlás: vizsgaidőszak első hete

Aláírás megszerzésének feltétele:

Legalább elégséges zh és a féléves feladat legalább elégséges szintű teljesítése. Közepes vagy jó zh és féléves feladat átlaga esetén megajánlott jegyet lehet kapni.

A félév írásbeli/szóbeli vizsgával zárul.

A féléves jegyet a zh átlag, a féléves feladat és a vizsgajegy 1/3-1/3-1/3 arányban adja ki.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Rados Jenő: **Magyar építészettörténet**. Műszaki Könyvkiadó. Budapest. 1961.

Dercsényi Dezső: **Románkori építészet Magyarországon**. Magyar Helikon. 1972.

Entz Géza: **Gotische Baukunst in Ungarn**. Corvina/Magyar Helikon. 1976.

Feuerné Tóth Rózsa: **Reneszánsz építészet Magyarországon**. Magyar Helikon/Corvina. 1977.

Zádor Anna: **A klasszicizmus és a romantika építészete Magyarországon**. Magyar Helikon/Corvina. 1981.

Gerő László: **Várépítészetünk**. ???

Gerő László: **Ostromverte várak**. Corvina Kiadó. 1969.

Gerő László: **Magyar várak**. Műszaki Könyvkiadó. Budapest. 1968.

Genthon István: **Magyarország művészeti emlékei**. Corvina Kiadó. 1974.

Gerő László: **Építészeti műemlékek**. Műszaki Könyvkiadó. Budapest. 1959.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL